

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.06.00/ 031- 103
Konu : Tecil, taksitlendirme yetkileri ile
usul ve esasları

03/02/2009

GENELGE 2009 – 20

1- GENEL AÇIKLAMALAR

5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu hükümleri uyarınca, Kurum taşra teşkilatında sosyal güvenlik il müdürlükleri ve bunlara bağlı olarak faaliyet gösteren sosyal güvenlik merkezleri kurulmuştur. Ayrıca, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88 inci maddesi 2008/Ekim ayı itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Yine, 5766 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 6 ncı maddesi ile 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesinde değişiklik yapılmış ve maddeye yeni fıkralar eklenmiştir.

6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesi yeni şekliyle aşağıda yer almaktadır.

“Amme borcunun vadesinde ödenmesi veya haczin tatbiki veyahut haczolunmuş malların paraya çevrilmesi amme borçlusunun çok zor duruma düşürecekse, borçlu tarafından yazı ile istenmiş ve teminat gösterilmiş olmak şartıyla, alacaklı amme idaresince veya yetkili kılacağı makamlarca; amme alacağı 36 ayı geçmemek üzere ve faiz alınarak tecil olunabilir.

Şu kadar ki, amme borçlusunun alacaklı tahsil daireleri itibarıyla tecil edilen borçlarının toplamı ellibin Yeni Türk Lirasını (bu tutar dahil) aşmadığı takdirde teminat şartı aranılmaz. Bu tutarın üzerindeki amme alacaklarının tecilinde, gösterilmesi zorunlu teminat tutarı ellibin Yeni Türk Lirasını aşan kısmın yarısıdır. Bakanlar Kurulu; bu tutarı on katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye, yeniden kanuni tutarına getirmeye ve alacaklı amme idareleri itibarıyla bu hadler arasında farklı tutar belirlemeye yetkilidir.

Borcunun tecilini talep eden ancak, talepleri uygun görülmemekle reddedilen borçlular söz konusu borçlarını reddin tebliği tarihinden itibaren idarece 30 güne kadar verilebilecek ödeme süresi içinde ödedikleri takdirde bu amme alacağı ödendiği tarihe kadar faiz alınmak suretiyle tecil olunur.

Tecil yetkisini kullanacak ve bu yetkiyi devredecek olanlar, Devlete ait amme alacaklarında ilgili vekiller, vilayet hususi idarelerine ait amme alacaklarında valiler, belediyelere ait amme alacaklarında belediye reisleridir.

Haciz yapılmışsa mahcuz mal, değeri tutarınca teminat yerine geçer. Tecil edilen amme alacakları ile ilgili olarak daha önce tatbik edilen ve borcun tamamını karşılayacak değerde olan hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminat iade edilir. Ancak, mahcuz malların değeri tecil edilen borç tutarından az, zorunlu teminat tutarından fazla olması halinde, tatbik edilen hacizler, tecil şartlarına uygun olarak yapılan ödemeler neticesinde kalan tecilli borç tutarı mahcuz mal değerinin altına inmediği müddetçe kaldırılmaz. Tecilli borca karşılık alınan teminat ise, tecil şartlarına uygun olarak yapılan ödemeler neticesinde kalan tecilli borç tutarının zorunlu teminat tutarının altına inmesi durumunda, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır.

Tecil salahiyetini kullanacak ve bu salahiyeti devredecek olan makamlar; tecil edilecek amme alacaklarını tür ve tutar olarak belirlemeye, amme borçlusunun faaliyetine devam edip etmediğini esas alarak tecil edilecek alacakları tespit etmeye, tecilde taksit zamanlarını ve diğer şartları tayin etmeye yetkilidir.

Tecil şartlarına riayet edilmemesi, değerini kaybeden teminatın veya mahcuz malların tamamlanmaması veya yerlerine başkalarının gösterilmemesi hallerinde amme alacağı muaccel olur. Tecil edilen amme alacağının gecikme zammı tatbik edilmeyen alacaklardan olması halinde, ödenen tecil faizleri iade veya mahsup edilmez.”

Buna göre, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesindeki değişiklikler ile 5502 ve 5510 sayılı Kanunlarda öngörülen hükümler doğrultusunda, Yönetim Kurulumuzun 5/12/2008 tarihli, 2008/481 sayılı kararı ile “Sosyal Güvenlik Kurumu 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci Maddesine Göre Yapılacak Tecil ve Taksitlendirmelerin Usul ve Esasları” belirlenmiş olup, yürütülecek işlemler aşağıda açıklanmıştır.

2 - TECİL VE TAKSİTLENDİRME YETKİ TUTARLARI

Yönetim Kurulumuzca alınan karar uyarınca, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre yapılacak tecil ve taksitlendirme işlemlerinde, borç aslı, gecikme cezası ve zammı toplamı 2.000.000TL’na kadar (bu tutar dahil) olan borçların tecil ve taksitlendirilmesinde Sosyal Güvenlik İl Müdürleri yetkili kılınmıştır.

Sosyal güvenlik merkezlerince takip edilen Kurum alacaklarının tecil ve taksitlendirilmesinde Sosyal Güvenlik İl Müdürü yetkilidir. Sosyal Güvenlik İl Müdürleri, tecil ve taksitlendirme yetkilerini il müdür yardımcılara veya merkez müdürlerine devredemeyecekler, ancak görevde bulunmamaları halinde bu yetki vekilleri tarafından kullanılacaktır.

Öte yandan, söz konusu yetkilerin kullanılmasında borçlunun tahsilatla görevli o ünite (Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü ya da Sosyal Güvenlik Merkezi bazında) işlem gören tüm işyerlerinden kaynaklanan borçlarının, borç türü (sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası vb.) bazında ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir.

Örnek-1: İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne bağlı sosyal güvenlik merkezlerinde işlem gören işyerlerinden dolayı A Ltd. Şti.’nce, Bakırköy Sosyal Güvenlik Merkezindeki işyerlerinden dolayı gecikme cezası ve zammı dahil 1.800.000TL sigorta primi, 400.000TL işsizlik sigortası primi olmak üzere toplam 2.200.000TL, Beşiktaş Sosyal Güvenlik Merkezindeki işyerlerinden dolayı gecikme cezası ve zammı dahil 900.000TL sigorta primi, 150.000TL işsizlik sigortası primi olmak üzere toplam 1.050.000TL, tutarındaki borcunun tecil ve taksitlendirilmesi için anılan sosyal güvenlik merkezlerine yazılı talepte bulunulması halinde, Bakırköy Sosyal Güvenlik Merkezine toplam borcu 2.200.000TL olmakla birlikte, borç türü bazındaki borçlar ayrı ayrı 2.000.000TL’nin altında olması nedeniyle tecil ve taksitlendirme talebi anılan sosyal güvenlik merkezince değerlendirilecek ve sosyal güvenlik il müdürünün uygun görmesi (olur) ile sonuçlandırılacaktır. Yine, Beşiktaş Sosyal Güvenlik Merkezine olan borç türü bazında 2.000.000TL’nin altında olması nedeniyle söz konusu tecil talebinin bu merkezce değerlendirilerek sosyal güvenlik il müdürünün uygun görmesi ile sonuçlandırılacaktır.

Tecil ve taksitlendirme işlemi borç türü bazında yapılacak olmakla birlikte, borçlunun Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü/Sosyal Güvenlik Merkezinde işlem gören icraya intikal etmiş

ya da etmemiş, tecil ve taksitlendirme talebinde bulunduğu tarihe kadar muaccel olmuş borçların tamamının dikkate alınması gerekmektedir.

3-BORÇLULARIN TECİL VE TAKSİTLENDİRME BAŞVURULARI

6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine istinaden borçluların tecil ve taksitlendirme taleplerinin “Taşra İşlem Yönergesi” (Ek:11) eki Tecil ve Taksitlendirme Talep ve Değerlendirme Formu yerine bundan böyle genelge ekinde yer alan “Tecil ve Taksitlendirme Talep Formu” (Ek:1) ile işyerlerinin işlem gördüğü Ünitelere (Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü/Sosyal Güvenlik Merkezine) yapılması gerekmektedir.

Talep formu ile birlikte borçlularca, “çok zor durum” halinin tespitine ilişkin 4 üncü bölümde açıklanan esaslara göre durumuna uyan “Mali Durum Bildirim Formu” (Ek:2) veya “Serbest Muhasebeci Mali Müşavir veya Yeminli Mali Müşavirlerce Düzenlenen Çok Zor Durum Halinin Tespitine İlişkin Rapor” (Ek:3), ya da halka açık olan şirketlerin Sermaye Piyasası Kuruluna verdikleri en son bilançonun verilmesi gerekmektedir.

Tecil ve taksitlendirme talebinde bulunan borçlularca, Tecil ve Taksitlendirme Talep Formu ve eki belgelerin tam ve eksiksiz olarak doldurulması gerekmekte olup, istenilen bilgi ve belgelerin eksik olması halinde bunların tamamlanması istenilecek, söz konusu eksikliklerin giderilmemesi halinde borçluların tecil ve taksitlendirme talepleri reddedilecektir.

4 - BORÇLUNUN ÇOK ZOR DURUM HALİNİN İNCELENMESİ

6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesi uyarınca amme borcunun vadesinde ödenmesi veya haczin tatbiki veyahut hacz olunmuş malların paraya çevrilmesi borçluyu çok zor duruma düşürecekse, tecil ve taksitlendirme işlemi yapılabilmektedir.

Bu bakımdan yapılacak tecil ve taksitlendirme işlemlerinde borçlunun “çok zor durum” halinin tespitinde;

“Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar / Kısa Vadeli Borçlar”

formülü sonucu bulunacak oranın “2” ve altında olması halinde, bu durum borçlu açısından “çok zor durum” hali olarak kabul edilecektir.

Rasyonun;

a) “1,5” ve altında olması durumunda tecil ve taksitlendirme işleminin azami **36 aya kadar,**

b) “1,51” ila “2,00” aralığında olması halinde tecil ve taksitlendirme işleminin, azami **30 aya kadar,**

eşit taksitler halinde ödenmesini sağlayacak şekilde idarece ödeme planına bağlanabilecektir.

Yukarıda belirtilen süreler azami tecil ve taksitlendirme süreleri olup, tecil ve taksitlendirmeye yetkili makamlarca daha az sürede tecil ve taksitlendirme yapılabilmektedir.

Yine, yukarıdaki formüle göre yapılacak hesaplama sonucu bulunacak rasyonun “2,01” ve üzerinde olması halinde ise, borçluların tecil ve taksitlendirme talepleri reddedilecektir.

Ancak, belirtilen formüle göre yapılacak likidite oranı hesaplamalarında; virgülden sonraki iki rakam dikkate alınacak ve her hangi bir yuvarlama işlemi yapılmayacaktır.

Borçlunun “çok zor durum” halinin tespitinde;

a) Tecile konu borç toplamı, borç türü bazında 100.000TL ve altında olan borçlular ile borç miktarı üzerinde durulmaksızın kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler (şirketleri hariç) için, “çok zor durum” halinin tespitinde “**Mali Durum Bildirim Formu**” ile beyan edecekleri bilgiler esas alınacaktır.

b) Tecil ve taksitlendirme başvurusunda bulunan borçluların, herhangi bir borç türü bazında tecile konu borçları toplamının 100.000TL üzerinde olması durumunda; “çok zor durum” halinin tespitinde;

1- Halka açık olan şirketlerin Sermaye Piyasası Kuruluna verdikleri en son bilanço esas alınarak likidite oranı Kurumca hesaplanacaktır.

2- Bu bendin (1) nolu alt bendi dışında kalan borçlular yönünden ise, 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış ve faaliyet belgesine sahip Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerce yukarıdaki formüle göre hesaplanacak likidite oranına göre işlem yapılacaktır.

Borçların tecil ve taksitlendirilmesinde borcun eşit taksitlerle ödenmesi esastır. Ancak, borçlularca kademeli ödeme planında ısrar edilmesi ve ünitece borçlunun taksitlerini eşit olarak ödeyemeyecek durumda olduğuna kanaat getirilmesi halinde, en fazla ilk altı taksit, eşit taksitlere bölünmüş ödeme planındaki, taksit tutarının % 50 sinden az olmamak kaydıyla kademeli olarak tecil ve taksitlendirilebilecektir.

Buna göre;

4.1 Kamu kurum ve kuruluşları, Belediyeler ve 100.000TL ve altında borçlu olanlar için çok zor durum halinin tespiti

Kurumumuza olan borçlarının tecil ve taksitlendirilmesi talebinde bulunan ve tecile konu borç toplamı, borç türü bazında 100.000TL ve altında olan borçlular ile borç miktarı üzerinde durulmaksızın kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler (şirketleri hariç) için, “çok zor durum” halinin tespiti, başvuru tarihi itibarıyla düzenleyecekleri “Mali Durum Bildirim Formu” esas alınarak yapılacaktır.

Mali Durum Bildirim Formunda beyan edilen bilgilere istinaden; “**Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar / Kısa Vadeli Borçlar**” formülüne göre, Kurumca hesaplanacak rasyo değeri “2,00” ve altında ise, bu durum borçlu açısından “çok zor durum” hali olarak kabul edilecektir.

Örnek-1: AA Ltd. Şti.’nin 15/12/2008 tarihi itibarıyla muaccel olmuş (ödeme vadesi geçmiş) 30.000TL sigorta primi ve 50.000TL gecikme cezası ve zammından oluşan toplam 80.000TL borcu için, 15/12/2008 tarihinde Kurumumuza başvurduğu ve başvuru tarihi itibarıyla ibraz ettiği Mali Durum Bildirim Formundaki kasa, banka, kısa vadeli alacaklar ve kısa vadeli borçlara ilişkin verilerin,

Kasa	=	20.250	TL
Banka	=	0,00	TL
Kısa Vadeli Alacaklar	=	10.390	TL
Kısa Vadeli Borçlar	=	85.750	TL

olduğu varsayıldığında;

Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar
Kısa Vadeli Borçlar

formülüne göre aşağıdaki hesaplama yapılarak,

$$\frac{20.250 + 10.390}{85.750} = \frac{30.640}{85.750} = 0,35731$$

Likidite oranı 0,35 (virgülden sonraki iki rakam dikkate alınmıştır) bulunacak ve söz konusu oran “2,00”in altında olduğu için borçlunun çok zor durumda olduğu kabul edilecektir.

Örnek-2: ABC Belediye Başkanlığı tarafından, 2/12/2008 tarihi itibariyle gecikme cezası ve zammı dahil 290.000TL sigorta primi, 32.000TL işsizlik sigortası primi, 2.560 TL idari para cezası olmak üzere toplam 324.560 TL tutarındaki borcunun tecil ve taksitlendirilmesi talebinde bulunulmuştur. Taksitlendirme başvuru tarihi itibariyle ibraz ettiği Mali Durum Bildirim Formundaki kasa, banka, kısa vadeli alacaklar ve kısa vadeli borçlara ilişkin verilerinin,

Kasa	=	120.000	TL
Banka	=	3.617	TL
Kısa Vadeli Alacaklar	=	139.025	TL
Kısa Vadeli Borçlar	=	405.500	TL

olduğu varsayıldığında;

Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar
Kısa Vadeli Borçlar

formülüne göre ilgili ünitece aşağıdaki hesaplama yapılarak,

$$\frac{120.000 + 3.617 + 139.025}{405.500} = \frac{262.642}{405.500} = 0,64769$$

oranı bulunacaktır.

Yapılan hesaplamada, 0,64 olarak bulunan değer, “2,00”den küçük olduğundan, anılan belediyenin çok zor durum halinin bulunduğu kabul edilecektir.

Görüldüğü gibi, tecil ve taksitlendirmeye konu borç miktarı 100.000TL nin üzerinde olmakla birlikte borçlunun belediye tüzel kişiliği olması nedeniyle çok zor durum halinin tespiti Mali Durum Bildirim Formundaki bilgilere göre Kurum tarafından hesaplanmıştır.

Örnek-3: ŞS Yardımlaşma Derneğinin, 28/11/2008 tarihi itibariyle Ünitimize olan 22.200 TL işsizlik sigortası primi ve 14.390 TL gecikme cezası ve zammından oluşan toplam 36.590 TL borcunun taksitlendirilmesi için başvuruda bulunduğu ve taksitlendirme başvuru tarihi itibariyle ibraz ettiği Mali Durum Bildirim Formundaki kasa, banka, kısa vadeli alacaklar ve kısa vadeli borçlara ilişkin verilerin,

Kasa	=	56.250	TL
Banka	=	40.617	TL
Kısa Vadeli Alacaklar	=	12.025	TL
Kısa Vadeli Borçlar	=	53.909	TL

olduğu varsayıldığında;

$$\frac{\text{Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$$

formülüne göre aşağıdaki hesaplama yapıldığında,

56.250 + 40.617 + 12.025	=	108.892	=	2,01992
53.909		53.909		

oranı bulunacaktır.

Yapılan hesaplamada, 2,01 olarak bulunan değer, “2,00” oranından büyük olduğundan, anılan derneğin çok zor durum halinin bulunmadığı, mali durumunun Kurum alacağını defaten ödemeye uygun olduğu kabul edilerek, tecil ve taksitlendirme talebi reddedilecektir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ifadesinden; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kamu idareleri ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı idare, ortaklık, müessese ve işletmeleri ile yukarıda belirtilenlerin ödenmiş sermayesinin %50’sinden fazlasına sahip oldukları ortaklık ve işletmelerden, Türk Ticaret Kanununa tabi olmayanlarla özel kanunlarına göre personel çalıştıran diğer kamu kurumları ile il özel idaresi, belediyeler, bağlı kuruluşlar anlaşarak işlem yapılacaktır.

4.2 Tecile konu borç toplamı 100.000TL üzerinde olan borçlular için çok zor durum halinin tespiti

4.2.1 Halka açık olan şirketlerin “çok zor durum” halinin tespit edilmesi

Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatı gereği halka açık ve borsada işlem gören şirketler, üçer aylık dönemler itibarıyla mali tablolarını oluşturmak ve yayınlamak zorunda olduklarından, söz konusu şirketlerin Sermaye Piyasası Kuruluna verdikleri en son mali tablodaki (bilançodaki) veriler esas alınmak suretiyle çok zor durum halinin tespitine ilişkin hesaplama Kurumca yapılacaktır.

Diğer taraftan, halka açık şirketlerden olmakla birlikte borç miktarı 100.000TL’nin altında olan şirketlerin çok zor durum hali yukarıda belirtildiği gibi Mali Durum Bildirim Formu ile beyan edecekleri bilgilere istinaden Kurumca tespit edilecektir.

4.2.2 Tecil ve Taksitlendirmeye konu borcu 100.000TL’nin üzerinde olan diğer borçluların “çok zor durum” halinin tespiti

Kurumumuza olan borçlarının tecil ve taksitlendirilmesi talebinde bulunan ve tecile konu borç toplamı, borç türü bazında 100.000TL'nin üzerinde olan borçluların "çok zor durum" hali; Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar / Kısa Vadeli Borçlar" formülüne göre 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış ve faaliyet belgesine sahip Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerce tespit edilecektir.

3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış olan meslek mensuplarından Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirler, "Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler veya Yeminli Mali Müşavirler Tarafından Düzenlenen Çok Zor Durum Halinin Tespitine İlişkin Rapor" örneğine uygun olarak düzenleyecekleri, talep tarihinden en çok 3 ay öncesine ait rapora, ruhsat belgeleri ile bağlı buldukları meslek odalarından alınmış faaliyet belgesini ve yaptıkları hesaplamalara esas olan belgelerin fotokopilerini de ekleyeceklerdir.

Örnek-4: SG Ltd. Şti. tarafından gecikme cezası ve zammı dahil 109.000TL sigorta primi, 22.000TL işsizlik sigortası primi ve 1.560 TL idari para cezasından oluşan toplam 132.560 TL tutarındaki borcun taksitlendirilmesi talebinde bulunulması halinde, sigorta primi borcu 100.000TL'nin üzerinde olduğundan yetkili meslek mensubu tarafından düzenlenmiş raporda belirtilen rasyoya göre işlem yapılacaktır.

Borçluların "çok zor durum" halinin belirlenmesine ilişkin oranlarının hesaplanması, Kurumumuza ibraz edilen mali durum bildirim formlarında yer alan bilgilere veya meslek mensuplarınca düzenlenen raporlara göre yapılacak olmakla birlikte, ihbar, şikayet veya bariz bir şüphe olması durumunda; **Kurum müfettişi veya sosyal güvenlik kontrol memurları vasıtasıyla formda/raporda yer alan bilgilerin doğru olup olmadığı yönünde gerekli inceleme yapılacaktır.**

Yapılacak olan bu inceleme sonucunda, oranların hesaplanmasına esas olan bilgilerin doğru olmadığına anlaşılması halinde, tecil ve taksitlendirme işlemi bozulacak, yanıtıcı rapor düzenlediği tespit edilen meslek mensuplarının düzenleyeceği başkaca raporlara da itibar edilmeyerek, konu hakkında ayrıca ilgili meslek odasına ihbarda bulunulacaktır.

5-İLK TAKSİTİN ÖDENMESİ, TECİL VE TAKSİTLENDİRMENİN BAŞLAMASI

Tecil ve taksitlendirme, talep edilen taksit sayısına göre hesaplanan ilk taksit tutarının tamamının ödenildiği tarihte başlar.

Örnek-1:A Ltd. Şti. tarafından, 15/12/2008 tarihinde Ünitimize 55.000TL sigorta primi, 20.000TL gecikme cezası ve zammından oluşan toplam 75.000TL tutarındaki borcunun 10 ay süre ile tecil ve taksitlendirilmesi için başvuruda bulunularak, ilk taksit tutarına mahsuben 15/12/2008 tarihinde 2.500 TL, 22/12/2008 tarihinde de 5.000TL ödenmesi halinde ilk taksit tutarının tamamının ödendiği (22/12/2008) tarih, tecil ve taksitlendirme tarihi olarak kabul edilecektir.

Örnek-2: KY Ltd. Şti. tarafından Ünitimize toplam 240.000TL tutarındaki sigorta primi, gecikme cezası ve zammından oluşan borcunun 17/12/2008 tarihinde 24 ay kademeli olarak taksitlendirilmesi talebinde bulunulmuş, ancak ilk taksite mahsuben 17/12/2008 tarihinde 2.000TL, 25/12/2008 tarihinde 3.000TL olmak üzere değişik tarihlerde toplam

5.000TL ödenmiş ise; tecil tarihi, ilk taksitin tamamlandığı 25/12/2008 tarihi olarak kabul edilecektir.

6-TECİL VE TAKSİTLENDİRME SÜRESİ VE KADEMELİ TAKSİTLENDİRME

Tecil ve taksitlendirme talebinde bulunan borçlunun “çok zor durum” halinin incelemesi sonucu bulunan rasyo değerine göre tecil ve taksitlendirmeye konu borçlar azami 30 veya 36 aya kadar taksitlendirilebilecektir. Borçluların, 36 ayı aşan ya da talepte bulunulan borç türüne ilişkin borcun, sadece icraya intikal eden kısmının tecil ve taksitlendirilmesi vb. talepleri kabul edilmeyecektir.

Yine, söz konusu tecil ve taksitlendirme süreleri azami süreler olup, tecile yetkili makamlarca borç tutarına bakılarak, borçlunun zor durumuna, borçlarının ödenmesi hususundaki iyi niyetine ve daha önce yapılan tecil ve taksitlendirmelerde borcun ödenip ödenmediği gibi hususlara bakılarak azami taksitlendirme süreleri kadar borçların tecil ve taksitlendirilmesi yapılabilecektir. Ancak, tecile yetkili makamlarca borcun azami taksitlendirme sürelerinden daha az bir sürede ödenebileceğine kanaat getirilmesi halinde bu sürelerden daha az süreli taksitlendirme işlemi yapılabilecektir.

Borçların tecil ve taksitlendirilmesinde borcun eşit taksitlerle ödenmesi esastır. Ancak, borçlularca kademeli ödeme planında ısrar edilmesi ve ünitece borçlunun taksitlerini eşit olarak ödeyemeyecek durumda olduğuna kanaat getirilmesi halinde, en fazla ilk altı taksit, eşit taksitlere bölünmüş ödeme planındaki, taksit tutarının % 50' den az olmamak kaydıyla kademeli olarak tecil ve taksitlendirilebilir.

Buna göre, borçlularca kademeli taksit talebinde bulunulması durumunda, en fazla başlangıçtaki altı aya ait taksit tutarları tecil ve taksitlendirmeye konu toplam borç tutarının, tecile yetkili makamca uygun görülen taksit sayısına bölünmesi suretiyle bulunacak tutarın %50' den az olmamak kaydıyla hesaplanacaktır. (Talep edilmesi halinde düşük taksit tutarları %50' nin üzerinde de olabilecektir.) Daha sonraki aylara ait taksit tutarları ise geriye kalan borç miktarının kalan taksit sayısına bölünmesi suretiyle eşit olarak hesaplanacaktır.

Örnek-1:HS Belediye Başkanlığının, 120.000TL tutarındaki sigorta primi, gecikme cezası ve zammından oluşan borçlarının, ilk 6 ayı için (%50' den az olmamak kaydıyla) düşük olmak üzere, 12 ay kademeli tecil ve taksitlendirme talebinde bulunduğu ve Mali Durum Bildirim Formu ile beyan edilen bilgilere istinaden rasyonun 1,85 olduğu varsayıldığında, ödeme planı aşağıda gösterildiği şekilde düzenlenecek ve tecil faiziyle birlikte ödenecektir.

1. TAKSİT 5.000TL	7. TAKSİT 15.000TL
2. TAKSİT 5.000TL	8. TAKSİT 15.000TL
3. TAKSİT 5.000TL	9. TAKSİT 15.000TL
4. TAKSİT 5.000TL	10. TAKSİT 15.000TL
5. TAKSİT 5.000TL	11. TAKSİT 15.000TL
6. TAKSİT 5.000TL	12. TAKSİT 15.000TL

Örnek-2: ZRH A.Ş.'nin 31/12/2008 tarihi itibarıyla 200.000TL sigorta primi ve 160.000TL gecikme cezası ve zammından oluşan toplam 360.000TL borcu için, 31/12/2008 tarihinde ilk 6 aya ilişkin taksit tutarı aylık 7.500 TL olmak üzere, toplam 24 ay kademeli tecil ve taksitlendirme talebinde bulunduğu ve başvuru tarihi itibarıyla Serbest Muhasebeci Mali

Müşavirce düzenlenen raporda belirtilen rasyonun “1,29” olduğu varsayıldığında, ödeme planı aşağıdaki şekilde düzenlenecek ve tecil faiziyle birlikte ödenecektir.

1.TAKSİT 7.500 TL	13. TAKSİT 17.500 TL
2.TAKSİT 7.500 TL	14. TAKSİT 17.500 TL
3.TAKSİT 7.500 TL	15. TAKSİT 17.500 TL
4.TAKSİT 7.500 TL	16. TAKSİT 17.500 TL
5.TAKSİT 7.500 TL	17. TAKSİT 17.500 TL
6.TAKSİT 7.500 TL	18. TAKSİT 17.500 TL
7.TAKSİT 17.500 TL	19. TAKSİT 17.500 TL
8.TAKSİT 17.500 TL	20. TAKSİT 17.500 TL
9.TAKSİT 17.500 TL	21. TAKSİT 17.500 TL
10.TAKSİT 17.500 TL	22. TAKSİT 17.500 TL
11.TAKSİT 17.500 TL	23. TAKSİT 17.500 TL
12.TAKSİT 17.500 TL	24. TAKSİT 17.500 TL

Örnek-3: AG Ltd. Şti’nce 30/12/2008 tarihi itibariyle Muğla Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne 720.000TL sigorta primi, gecikme cezası ve zammından oluşan borcu için ilk 6 aylık taksit tutarı kademeli olmak üzere 36 ay tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulmuştur. Başvuru tarihi itibariyle Yeminli Mali Müşavirce düzenlenen raporda belirtilen rasyonun 1,50 olduğu varsayıldığında, ödeme planı aşağıdaki şekilde düzenlenecek ve tecil faiziyle birlikte ödenecektir.

1.TAKSİT 10.000TL	13. TAKSİT 22.000TL	25.TAKSİT 22.000TL
2.TAKSİT 10.000TL	14. TAKSİT 22.000TL	26.TAKSİT 22.000TL
3.TAKSİT 10.000TL	15. TAKSİT 22.000TL	27.TAKSİT 22.000TL
4.TAKSİT 10.000TL	16. TAKSİT 22.000TL	28.TAKSİT 22.000TL
5.TAKSİT 10.000TL	17. TAKSİT 22.000TL	29.TAKSİT 22.000TL
6.TAKSİT 10.000TL	18. TAKSİT 22.000TL	30.TAKSİT 22.000TL
7.TAKSİT 22.000TL	19. TAKSİT 22.000TL	31.TAKSİT 22.000TL
8.TAKSİT 22.000TL	20. TAKSİT 22.000TL	32.TAKSİT 22.000TL
9.TAKSİT 22.000TL	21. TAKSİT 22.000TL	33.TAKSİT 22.000TL
10.TAKSİT 22.000TL	22. TAKSİT 22.000TL	34.TAKSİT 22.000TL
11.TAKSİT 22.000TL	23. TAKSİT 22.000TL	35.TAKSİT 22.000TL
12.TAKSİT 22.000TL	24. TAKSİT 22.000TL	36.TAKSİT 22.000TL

Tecil ve taksitlendirmenin yapılıp yapılmaması hususunda tecile yetkili makamlar tam yetkiye sahiptir. Tecile yetkili makamlarca, tecil ve taksitlendirme talepleri değerlendirilirken, borçlunun öteden beri borçlarını ödemede iyi niyetli olup olmadığına bakılacaktır. Borçlunun tecil talep tarihi ile tecilin yapıldığı tarih arasında geçen sürede ilk taksit ve devam eden taksitlerle cari ay borçlarını ödemesi iyi niyetinin bir delili olarak algılanacaktır.

7-TECİL VE TAKSİTLENDİRMENİN DEĞERLENDİRİLMESİ, ÖDEME PLANININ DÜZENLENMESİ VE TAKSİTLENDİRME KOMİSYONUNUN KARAR ALMASI

Tecil ve taksitlendirmeyi yapacak makamlar, usul ve esaslara göre tayin ettikleri taksitlendirme şartlarını belirleyeceklerdir. Tayin edilen şartların borçlu tarafından kabul

edilmesi esastır. Borçlu tecil ve taksitlendirme şartlarını kabul ettiğini yazılı olarak ilgili makama bildirebileceği gibi, tecil ve taksitlendirmenin kabul edilmesine ilişkin yazının **(Ek:5)** Ünite kalan nüshasını imzalamasıyla yapabilecektir. Borçlu tarafından tecil ve taksitlendirme şartları kabul edilmediği takdirde tecil ve taksitlendirme yapılmayacaktır.

Tecil ve taksitlendirmeyi yapan Ünitelerce yaptıkları tecil ve taksitlendirme işlemi icra memuru, şef/yetkili memur, merkez müdürü, il müdür yardımcısı ve il müdüründen oluşan komisyon tarafından karara **(Ek:4)** bağlanır. Tecil ve taksitlendirme komisyon kararları her yıl birden başlamak üzere numaralandırılır ve 3 nüsha düzenlenir. Birinci nüshası icra takip dosyasına takılır, ikinci nüshası ilgili servise gönderilir. Üçüncü nüshası ise ayrı dosyada sıra numarasına göre klase edilir. Karar numaraları karar kayıt defterinden izlenir.

Yapılan tecil ve taksitlendirme işlemi sonuçlandıktan sonra örneği **(Ek:5)** de yer alan yazı kullanılarak ödeme planı ile birlikte borçluya tebliğ edilir.

8 - TEMİNAT VE TEMİNAT ARANILMAYACAK DURUMLAR

Borçludan teminat alınması 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesinde sayılan tecil şartları arasındadır. Ancak, söz konusu maddeye 5766 sayılı Kanunla eklenen ikinci fıkrada, "Şu kadar ki, amme borçlusunun alacaklı tahsil daireleri itibarıyla tecil edilen borçlarının toplamı ellibin Türk Lirasını (bu tutar dahil) aşmadığı takdirde teminat şartı aranılmaz. Bu tutarın üzerindeki amme alacaklarının tecilinde, gösterilmesi zorunlu teminat tutarı ellibin Türk Lirasını aşan kısmın yarısıdır. Bakanlar Kurulu; bu tutarı on katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye, yeniden kanuni tutarına getirmeye ve alacaklı amme idareleri itibarıyla bu hadler arasında farklı tutar belirlemeye yetkilidir." Hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, borçlunun tecil ve taksitlendirmeye konu borç toplamının 50.000 Türk Lirasını (bu tutar dahil) aşmaması şartıyla tecil edilecek borçlar için teminat aranılmayacaktır.

Teminat aranılmaksızın yapılacak tecil ve taksitlendirmelerde, 50.000 Türk Lirası sınırı, işyeri ve borç türüne bakılmaksızın borçlunun veya işverenin alacaklı Kurum ünitesine olan borç toplamı esas alınarak belirlenir.

Örnek-1 : Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde işlem gören A.Y. Ltd. Şti.'nin Ünite tescilli 2 ayrı işyerinden dolayı 15/12/2008 tarihi itibarıyla birinci işyerinden Kurumumuza olan ve 25.000TL sigorta primi, ikinci işyerinden dolayı 20.000TL işsizlik sigortası primi ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve zammından oluşan toplam 45.000TL tutarındaki borcunun 36 ay süre ile tecil ve taksitlendirilmesi için başvuruda bulunması durumunda, işyeri ve borç türüne bakılmaksızın borç toplamı 50.000TL'nin altında olduğundan herhangi bir teminat istenilmeksizin Kurum alacağı tecil ve taksitlendirilebilecektir. Ancak, bu borçlunun üçüncü bir işyerinden dolayı ayrıca 15.000TL sı tutarında idari para cezası ve gecikme cezası ve zammından oluşan borcunun bulunması durumunda toplam borç tutarı 50.000TL'nı aştığı için aşan kısmın yarısı (10.000/2) 5.000TL kadar teminat istenilecektir.

Örnek- 2: S.S. Ltd. Şti.'nin Eskişehir İl Müdürlüğünde tescilli işyerlerinin borcu 40.000TL, Bursa İl Müdürlüğünde tescilli işyerlerinin borcu 35.000TL, Bilecik İl Müdürlüğünde tescilli işyerlerinin borcu 25.000TL olmak üzere, Kuruma toplam 100.000TL borcu olmakla birlikte, her bir İl Müdürlüğüne olan borçların toplamı ayrı ayrı 50.000TL'nin altında kaldığı için ilgili il müdürlüklerince herhangi bir teminat aranılmaksızın tecil ve taksitlendirme işlemi yapılabilecektir.

Yine, 48 inci maddeye eklenen ikinci fıkra hükmü uyarınca, tecil ve taksitlendirilecek Kurum alacaklarının toplam tutarının 50.000 Türk Lirasını aşması durumunda gösterilmesi zorunlu olan teminat tutarı 50.000 Türk Lirasını aşan kısmın yarısı kadar olacaktır.

Örnek-3: KS AŞ.'nin, İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne bağlı Bakırköy Sosyal Güvenlik Merkezinde tescilli işyerlerinin borcu 32.000TL, Fatih Sosyal Güvenlik Merkezinde tescilli işyerlerinin borcu 45.000TL, Pendik Sosyal Güvenlik Merkezinde tescilli işyerlerinin borcu 100.000TL olmak üzere, anılan il müdürlüğüne toplam 177.000TL borcu olmakla birlikte, Bakırköy ve Fatih Sosyal Güvenlik Merkezine olan borçların Ünite bazında her biri 50.000TL'nin altında kaldığı için anılan Sosyal Güvenlik Merkezlerince herhangi bir teminat aranılmaksızın tecil ve taksitlendirme işlemi yapılabilecektir. Ancak, Pendik Sosyal Güvenlik Merkezine 100.000TL borcu bulunması nedeniyle teminat aranılmayacak tutar olan borcun 50.000TL'nin aşan kısmı için (50.000TL/2) 25.000TL tutarında teminat alınacaktır.

Örnek - 4 : EC Ltd. Şti.'nin Dışkapı Sosyal Güvenlik Merkezine olan ve 35.000TL sigorta primi, 20.000TL işsizlik sigortası primi, 5.000TL idari para cezası ve gecikme cezası ve zammından oluşan toplam 60.000TL tutarındaki borcunun 18 ay süre ile tecil ve taksitlendirilmesi için başvuruda bulunması halinde, tecil ve taksitlendirme talebinin kabul edilebilmesi için toplam borcun 50.000TL'nin aşan kısmının (60.000TL – 50.000TL = 10.000TL) yarısı kadar (10.000TL / 2) 5.000TL teminat göstermesi gerekmektedir.

Teminat aranılmaksızın yapılacak tecil ve taksitlendirmelere ilişkin olarak belirlenen 50.000 Türk Lirası tutarındaki sınır, tecil ve taksitlendirilen borçların toplamı esas alınarak uygulanacağından, borçlunun tecil ve taksitlendirilen ve tecil şartlarına uygun olarak ödeme yaptığı borçları için bu sınır dikkate alınmış ise yeni tecil ve taksitlendirme taleplerinde daha önce tecil edilmiş borç tutarı ile talepte bulunulan borç tutarının toplamı dikkate alınır.

Örnek - 5 : AZ Ltd. Şti.'nin Denizli Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne olan toplam 60.000TL tutarındaki borcu 5.000TL değerinde teminat alınarak 20 ay süre ile tecil ve taksitlendirilmiş iken daha sonraki bir tarihte tahakkuk eden 12.000TL tutarındaki idari para cezası borcunun ayrıca tecil ve taksitlendirilebilmesi için toplam borcun 50.000TL'nin aşan kısmının (72.000TL – 50.000TL = 22.000TL) yarısı kadar (22.000TL / 2) 11.000TL teminat göstermesi gerekmektedir. (5.000TL'lik teminat daha önce alındığından 6.000TL ek teminat istenilecektir.)

Örnek - 6 : A Ltd. Şti.'nin Artvin Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne olan toplam 49.990 TL tutarındaki sigorta primi, gecikme cezası ve zammı borcu teminat alınmaksızın 15 ay süre ile tecil ve taksitlendirilmiştir. Borçlu tarafından 16.010 TL cari ay sigorta primlerinin de taksitlendirmeye dahil edilmesinin talebi halinde bu defa toplam borcun 50.000TL'nin aşan kısmının (66.000TL – 50.000TL = 16.000TL) yarısı kadar (16.000TL / 2) 8.000TL teminat göstermesi gerekmektedir.

Kurumumuz alacakları teminat aranılmaksızın tecil ve taksitlendirilmiş olmakla birlikte, tecil ve taksitlendirme şartlarına uygun ödeme yapılmaması nedeniyle tecil ve taksitlendirme işlemi bozulmuş ise, borçlunun teminatsız tecil ve taksitlendirme uygulamasından yararlanmadığı, başka bir tecil ve taksitlendirilmiş borcu bulunmadığı takdirde, 50.000 Türk Lirası tutarındaki teminatsız tecil ve taksitlendirme uygulamasından tekrar yararlandırılır.

Örnek – 7 : PD Ltd. Şti.’nin Nevşehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne olan toplam 30.000TL tutarındaki borcu teminat alınmaksızın 12 ay süre ile tecil ve taksitlendirilmiş olmakla birlikte, taksitlerin ödenmemesi nedeniyle tecil ve taksitlendirme işlemi bozulmuştur. Borçlu şirket tarafından taksitlendirme işleminin bozulmasından sonra bu defa toplam 45.000TL borç için tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulması durumunda Üniteye olan borcu 50.000TL den az olduğu için anılan şirketin borcu diğer şartların da sağlanması kaydıyla, herhangi bir teminat istenilmeksizin yeniden tecil ve taksitlendirilebilecektir.

Tecil ve taksitlendirilen borç toplamının 50.000TL’ndan fazla olması ve tecil şartlarına uygun taksit ödemeleri devam ettiği sürece borçlu tarafından başkaca borçları için yeni tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulduğunda, daha önce tecil edilmiş borçların 50.000TL’na kadar olan kısmı için teminat aranılmamış olması nedeniyle, tecil ve taksitlendirilmesi talep edilen borcun yarısı değerinde teminat gösterilmesi istenilecektir.

Örnek – 8 : SÇ Ltd. Şti.’nin Tokat Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne olan 60.000TL tutarındaki işsizlik sigortası primi, gecikme cezası ve zammından oluşan borcuna karşılık 5.000TL değerinde teminat alınarak 16 ay süre ile tecil ve taksitlendirilen borçlarından başka 100.000TL tutarındaki sigorta primi, gecikme cezası ve zammından oluşan borcunun da tecil ve taksitlendirilmesi talebinde bulunması halinde, yeni tecile konu borç toplamı olan 100.000TL’nin yarısı kadar (100.000TL/2) 50.000TL teminat gösterilmesi gerekmektedir.

9- TEMİNAT OLARAK GÖSTERİLEN TAŞINIR VE TAŞINMAZLARIN DEĞER TESPİTLERİNİN YAPILMASI

Tecil ve taksitlendirme işlemlerinde teminat olarak taşınmaz gösterilmiş ise değer tespitlerinde;

- Ekspertiz Raporu Yönergesi hükümleri çerçevesinde Kurum teknik elemanlarınca düzenlenen raporlar,
  - Sermaye Piyasası mevzuatı çerçevesinde yetkilendirilmiş değerlendirme uzmanları veya değerlendirme şirketleri tarafından düzenlenen raporlar,
  - Ticaret, Sanayi ve Deniz Ticaret Odaları ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları veya bunların bağlı olduğu Birlik yönetimlerinde bilirkişilik, eksperlik ve hakemlik yapma yetkisi verilenler tarafından düzenlenen raporlar,
  - Bankalar ve Sigorta şirketleri tarafından yaptırılan değer tespitine ilişkin raporlar,
  - Hukuk mahkemelerince tayin edilmiş bilirkişilerce düzenlenen raporlar,
- esas alınır.

Yukarıdaki fıkranın (a) ve (d) bentlerinde belirtilenler hariç olmak üzere diğer bentlerinde sayılan şekilde değer tespitine ilişkin düzenlenen raporlarda, rapor düzenleyen ekspertiz veya bilirkişilerin, yetki veya ruhsat belgelerinin rapora eklenmesi zorunludur.

Gösterilen teminat taşınır ise, öncelikle sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezinde icra takip, haciz ve satış/icra haciz servislerinde görev yapan icra memurunca değer tespiti yapılır. Taşınırın niteliğine göre bu servislerce ya da Ünite amirince gerek görülmesi halinde bilirkişilere değer biçilir ya da ilgili meslek ve esnaf odalarından görüş alınır veya emsal malların piyasa araştırması yaptırılır.

Kurum alacaklarına karşılık öncelikle, üzerinde başka idareler ile gerçek veya tüzel kişilerin haciz, ipotek, rehin gibi kısıtlayıcı takyidatları bulunmayan ve satış kabiliyeti olan mallar teminat olarak alınır.

Borçlunun yukarıda belirtilen nitelikte takyidatsız mallarının bulunmaması ve borçlu tarafından teminat olarak gösterilen mallar üzerinde ipotek, rehin, haciz gibi takyidatların bulunması halinde, tecil ve taksitlendirmeye konu alacağın güncel değeri ile birlikte diğer güncel takyidat değerleri toplamının, teminatın tespit edilen değerini aşmaması halinde teminat olarak kabul edilebilir.

Buna göre, tecil ve taksitlendirme işleminde Kurum alacağına karşılık teminat olarak gösterilen malların değer tespiti için düzenlenen bilirkişi raporlarındaki, değer tespiti yapılan malın niteliği, özellikleri, satış kabiliyeti, birim değeri, gayrimenkul ise, konumu, kullanım alanı, tapu bilgileri, üzerinde işgal veya tapuya şerh edilmemiş yapıların bulunup bulunmadığı gibi imar durumunu belirleyici hususların, piyasa analizleri, inşaat özellikleri, diğer faktörlerin yer alıp almadığına dikkat edilecek, ayrıntılı olarak düzenlenmemiş yalnızca değerini belirtir şekilde düzenlenen ve bilirkişinin uzmanlık alanına girmeyen raporlara itibar edilmeyecektir.

Bu nedenle, gayrimenkullerin değer tespitine ilişkin bilirkişi raporlarında önerilen hususlarda tereddüt veya şüpheye düşülmesi halinde, yeniden başka bir bilirkişi raporu düzenlenmesi istenebileceği gibi, gerek görüldüğü durumlarda değer tespiti yapılmış olan gayrimenkulleri yerinde görüp incelenmek suretiyle Kurum Ekspertiz Yönergesine göre Kurum teknik elemanlarınca değer tespiti yaptırılmak suretiyle işlem yapılacaktır.

Öte yandan, yapılacak tecil ve taksitlendirme işleminde borçlulardan teminat olarak öncelikle 6183 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde sayılan kıymetlerden, paraya çevrilmesi kolay olan nakit niteliğindeki kıymetler, banka teminat mektubu, hazine bonusu ve devlet tahvili gibi teminatların alınmasına gayret gösterilecektir.

Ancak, borçlularca bu nitelikteki kıymetlerin teminat olarak gösterilmesi çoğu zaman mümkün olamadığından, 6183 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde öngörüldüğü şekilde Kurumca haczedilmek suretiyle teminat olarak alınması mümkün olan menkul ve gayrimenkul niteliğindeki malların teminat olarak gösterilmesi halinde, bu nitelikteki malların durumu olayına münhasır olarak farklılık gösterebileceğinden, değer tespitine ilişkin raporlar da dikkate alınarak öncelikle satış kabiliyeti yüksek olan, Kurumca muhafazası kolay, zaman içinde değer yitirmeyen ve Kurum alacağının tahsilini kolay kılan nitelikteki menkul ve gayrimenkul malların teminat olarak alınmasına dikkat edilecektir.

Borçlularca yukarıda da açıklandığı üzere nakit niteliğinde veya üzerinde ipotek, rehin, haciz ve diğer kısıtlayıcı nitelikteki takyidatlar bulunmayan menkul veya gayrimenkul niteliğindeki herhangi bir malının bulunmadığının bildirilmesi ve tecil ve taksitlendirme talebinde bulunduğu tarihe kadar yürütülmüş olan icra takip işlemleri ile bu tarihe kadar ünitece yapılmış olan mal varlığı araştırması neticesinde üzerinde ipotek, rehin, haciz gibi takyidat bulunmayan menkul veya gayrimenkul mal bulunmadığının anlaşılması durumunda, teminat olarak gösterilen mahcuz mallar üzerindeki Kurum haczinden önce takyidatların güncellenmiş tutarları ile tecil ve taksitlendirmeye konu borç için gösterilmesi gereken teminat tutarının, söz konusu mahcuz malın bilirkişi raporu ile tespit edilmiş değeri toplamından daha az olması gerekmektedir.

Örnek-1: NŞ Anonim Şirketince Yozgat Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne toplam 200.000TL tutarındaki sigorta primi, gecikme cezası ve zammından oluşan borcu için tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulmuş, il müdürlüğünce yapılan takipler sonucunda tapu kayıtları üzerine haciz konulan fabrika niteliğindeki gayrimenkul dışında başkaca malının bulunmadığı anlaşılmış ve bu gayrimenkulün değerinin de bilirkişi raporu ile 900.000TL olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu gayrimenkul üzerinde Kurum alacağı için konulmuş hacizlerden önce tesis edilmiş ipotek ve hacizlerin toplam güncel değerinin 500.000TL olarak

tespit edildiği varsayılır ise, takyidatların değeri ile tecil ve taksitlendirmeye konu Kurum alacağı için gösterilmesi gereken (150.000TL / 2) 75.000TL'nin toplam tutarı (575.000TL) gayrimenkulun değerinden az olduğu için fabrika niteliğindeki bu gayrimenkulun teminat olarak alınması mümkündür.

Diğer taraftan, borçluların teminat olarak üzerinde ipotek, rehin ve haciz gibi takyidat bulunmayan bir kısım menkul ve gayrimenkul malının yanı sıra üzerinde ipotek, rehin ve haciz gibi takyidatlar bulunan mallarının da teminat olarak gösterilmesi durumunda öncelikle takyidatsız malların teminat olarak alınması gerektiğinden, takyidatlı malın değerinin Kurum alacağını karşıladığı gerekçesi ile takyidatsız mallar üzerindeki Kurum hacizleri kaldırılmayacaktır.

10- TEMİNAT DIŞINDAKİ HACİZLERİN KALDIRILMASI

Tecil ve taksitlendirme işlemi kesinleştikten sonra, teminat olarak gösterilen mallar üzerine haciz konulmak kaydıyla, tecile yetkili makamlarca kendilerine tanınan yetkilerle sınırlı kalmak suretiyle borçlunun talebi halinde fazlaya ilişkin hacizler kaldırılır.

Tecil ve taksitlendirme talebinde bulunan borçlunun, üçüncü kişilerdeki hak ve alacakları ile banka mevduatlarının üzerine Kurumumuz lehine tatbik edilmiş hacizlere istinaden borçlunun üçüncü kişiler nezdinde tahakkuk etmiş alacakları ile bloke edilmiş bir paranın cebri takip esaslarına göre öncelikle mahsubu gerektiğinden, söz konusu alacaklar ile bloke edilen paraların Kurum hesaplarına aktarılmasını müteakip bakiye borç üzerinden tecil ve taksitlendirme işlemi yapılacaktır.

Bu durumda, borçluların tecil ve taksitlendirme taleplerinin kabul edilmesinden sonra tecil ve taksitlendirmeye yetkili makamlarca kendilerine tanınan yetkilerle sınırlı olmak üzere Kurum alacağına karşılık gösterilen mallar üzerine haciz konulduktan sonra borçlularca talep edilmesi halinde teminat dışındaki diğer mallar üzerindeki hacizler kaldırılacaktır.

Tecil ve taksitlendirme talebinde bulunan borçlular hakkında daha önce 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülen cebri takip işlemleri sonucunda borçlunun üçüncü kişilerdeki alacakları ile banka mevduatları haczedilmiş ise, öncelikle üçüncü kişilerle temasa geçilerek kendilerine gönderilen haciz bildirimleri üzerine tahakkuk etmiş veya bloke edilmiş bir paranın bulunması halinde, söz konusu paranın Kuruma intikal ettirilerek mahsubu yapıldıktan sonra tecil ve taksitlendirme işlemi yapılacaktır.

Ancak, tecil ve taksitlendirmeye ilişkin ilk taksitin ödendiği tarih ile tecil ve taksitlendirme kararının alındığı tarih arasında her hangi bir nedenle tahakkuk etmiş veya bloke edilmiş bir paranın bulunması halinde, bu paranın da tecil ve taksitlendirmeye konu alacaklara mahsubun yapılarak tecil ve taksitlendirme karar tarihi itibarıyla hacizlerin kaldırılması gerekmektedir.

Örnek 1: BH Ltd. Şti. tarafından 22/12/2008 tarihinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen toplam 20.000TL işsizlik sigortası primi, gecikme cezası ve zammı borcunun 10 ay taksitlendirilmesi talebinde bulunulmuştur.

Bunun üzerine, haczimizin bulunduğu banka şubesi ile temasa geçilmesi neticesinde banka şubesinde 21/12/2008 tarihinde borçlunun mevduat hesabında bloke edilen 5.000TL'nin 23/12/2008 tarihinde Kurum hesaplarına intikal ettirilmesi durumunda, aktarılan tutarın cari usul ve esaslara göre mahsubunu müteakip bakiye 15.000TL üzerinden peşinat alınmasını müteakip tecil ve taksitlendirme işlemi yapılacaktır.

Örnek 2: Yukarıdaki örnekte belirtilen borçlu şirketçe 26/12/2008 tarihinde ilk taksit tutarı ödenmiş olmakla birlikte, tecil ve taksitlendirme komisyonu tarafından 21/1/2009 tarihinde taksitlendirme talebi kabul edilmiştir.

Hacimizin bulunduğu banka şubesine, borçlunun mevduat hesabında paranın bulunması halinde, bu paranın Kurum hesaplarına intikal ettirilerek taksitlendirme işleminin kabul edildiği 21/1/2009 tarihi itibarıyla haczin kaldırılması bildirilecektir.

İlgili banka şubesi tarafından 18/1/2009 tarihinde borçlunun hesabına yatırılan 2.000TL bulunduğu ve Kurum hesaplarına aktarıldığının bildirilmesi halinde, aktarılan tutarın tecil ve taksitlendirmeye konu borca mahsubu yapılacaktır.

11-ÖDEMELER NİSPETİNDE HACİZLERİN KALDIRILMASI, TEMİNATIN İADESİ VE TEMİNAT DEĞİŞİKLİĞİ

Borçlunun malları üzerine haciz tatbik edildikten sonra söz konusu borcun tecil ve taksitlendirilmesi halinde, daha önce haczedilmiş malları, tecil ve taksitlendirilen borçları için değerleri tutarınca teminat yerine geçecektir.

Dolayısıyla, bu durumdaki Kurum alacaklarının tecil ve taksitlendirilmesinde, teminatsız veya zorunlu teminat tutarı esas alınarak tecil ve taksitlendirme uygulaması söz konusu olmayacaktır.

Örnek-1: AA Limited Şirketinin Kurumumuza olan borçlarının tahsilini teminen 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülen icra takibi sonucu borçlu şirkete ait 160.000TL değerinde fabrika niteliğindeki gayrimenkul ile 75.000TL değerindeki arsa üzerine haciz konulmuştur. AA Limited Şirketince toplam 200.000TL tutarındaki borç için tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulması halinde, her iki gayrimenkul değerleri tutarınca teminat yerine geçecektir.

Bu örneğe göre tecil ve taksitlendirmeden önce borcun tamamını karşılayacak değerde haciz yapılmış olduğundan, zorunlu teminat tutarı belirlenmesi olmayacak dolayısıyla zorunlu teminat tutarının fazlası üzerindeki hacizlerin kaldırılması şeklinde bir uygulama da söz konusu olmayacaktır.

Tecil ve taksitlendirme işleminden önce uygulanan ve tecil ve taksitlendirmeye konu alacağın tamamını karşılayacak değerde olan hacizler ile alınmış olan teminatlar üzerindeki hacizlerden bir kısmının borçlu tarafından daha sonraki bir tarihte kaldırılmasının veya iadesinin istenilmesi durumunda, talep tarihine kadar olan taksit tutarlarının ve cari ay borçlarının ödenmiş ve daha önce alınmış olan teminatın bölünebilir nitelikte olması durumunda ödenen miktarı aşmamak kaydıyla tecil ve taksitlendirilen borçtan fazlaya ilişkin teminatlar üzerindeki hacizler kaldırılır veya iade edilir.

Örnek- 2: Yukarıdaki örnek (1) e göre borçlu AA Limited Şirketinin borçları 10 eşit taksitte ödenmek üzere tecil ve taksitlendirilerek, 3 taksitin ödendiği varsayıldığında kalan borç tutarı 140.000TL olacağından, borçlunun gayrimenkulleri üzerine tecil ve taksitlendirmeden önce konulan hacizler ödenen taksit tutarları nispetinde kaldırılabilirdiğinden, kalan 140.000TL ve hesaplanan tecil faizinden oluşan borcu 160.000TL tutarındaki fabrika niteliğindeki gayrimenkulün değeri karşıladığından diğer gayrimenkul üzerindeki haciz kaldırılacaktır.

Tecil ve taksitlendirme işleminden önce haczedilen malların değeri tecil ve taksitlendirmeye konu borç tutarından az, zorunlu teminat tutarından fazla ise, Kurum

hacizleri tecil ve taksitlendirme şartlarına uygun olarak ödenen taksitler sonucunda kalan borç tutarı, hacizli mal değerinin altına inmediği sürece kaldırılmaz.

Tecil ve taksitlendirme şartlarına uygun olarak yapılan ödemeler neticesinde kalan tecilli borç tutarı hacizli malın değerinin altına inmesi durumunda, mahcuz malın bölünebilir nitelikte olması şartıyla yapılan ödemeler nispetinde uygulanan hacizler kaldırılır.

Örnek- 3: ŞK Kollektif Şirketinin 600.000TL tutarındaki sigorta primi, gecikme cezası ve zammından oluşan borcundan dolayı Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğümüzce her biri 40.000TL'si değerindeki 10 araç (toplam 400.000TL) üzerine haciz tatbik edilmiştir. Borçlu şirketçe tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulmuş ve söz konusu borçlar 24 eşit taksitle ödenmek üzere taksitlendirilmiştir.

Haczedilen araçların değeri tecil ve taksitlendirmeye konu borç tutarından az, ancak 48 inci madde hükmüne göre gösterilmesi gereken zorunlu teminat tutarından (600.000-50.000) /2 =275.000TL den fazladır. Bu durumda söz konusu borçların tecil ve taksitlendirilmesinde borçlu şirketten ayrıca teminat istenilmeyecektir.

Borçlu şirketçe, 10 taksit tutarı olan 250.000TL ödendikten sonra tecil ve taksitlendirmeye konu kalan borç tutarı (600.000-250.000) 350.000TL olacaktır. Bu tutar hacizli araçların değerinden az olduğundan sadece bir araç üzerindeki haciz kaldırılacaktır.

Borcun tecil ve taksitlendirilmesinden önce haczedilmiş malların değeri, tecil ve taksitlendirilen borç tutarından ve istenilmesi gereken zorunlu teminat tutarından az ise, haczedilen malların değeri ile gösterilmesi gereken zorunlu teminat tutarı arasındaki fark kadar teminat gösterilmesi istenilir. Bu durumda yapılan tecil ve taksitlendirme işlemlerinde istenilecek zorunlu teminat tutarı belirlenirken 50.000TL sınırı dikkate alınır.

6183 sayılı Kanun uyarınca herhangi bir haciz uygulaması olmadan tecil ve taksitlendirilen borçlar için alınan teminatlar; tecil ve taksitlendirme şartlarına uygun olarak yapılan ödemeler sonucunda, kalan taksitli borç tutarının zorunlu teminat tutarının altına inmesi durumunda, yapılan ödemeler nispetinde (bölünebilir nitelikte olması şartıyla) iade edilir.

Diğer taraftan, haciz tatbik edilmemiş Kurum alacaklarının tecil ve taksitlendirmesi sırasında gösterilmesi gereken zorunlu teminat tutarının belirlenmesinde hesaplanacak tecil faizleri dikkate alınmamakla birlikte, hacizlerin kaldırılmasında ve teminatların iadesinde ödenmesi gereken tecil faizinin de dikkate alınması gerekmektedir.

Tecil ve taksitlendirme talebi kabul edildikten sonra borçlunun gösterdiği teminatlarda değişiklik talep edilmesi halinde, değişiklik talep edilen tarihe kadar olan taksitler ile cari ay primlerinin ödenmiş olması kaydıyla, borçlunun verdiği teminat, kısmen veya tamamen aynı değerde ve aynı nitelikte veya paraya çevrilmesi daha kolay başka teminatlarla değiştirilebilir.

Borçlunun tecil ve taksitlendirme talebi üzerine yapılan ödemeler nispetinde hacizlerin kaldırılması, teminatların iadesi ile teminat değişikliğine ilişkin talepleri tecil ve taksitlendirme komisyonunca değerlendirilecektir.

12 - AYLIK TAKSİTLERİN VE CARİ AY PRİMLERİNİN AKSATILMASI

Tecil ve taksitlendirmeye konu taksitlerden bir veya birbirini izleyen iki taksitin ödenmemiş olması durumunda, bu taksit ya da taksitlerin, ödenmeyen ilk taksiti izleyen üçüncü taksitle birlikte tüm taksitlerin ödenmiş olması ve ödeme planındaki son taksit süresinin aşılması kaydıyla tecil ve taksitlendirme işlemi bozulmaz.

Ayrıca bu hak tecil ve taksitlendirme süresi içerisinde birden fazla kullanılabilir. Ancak ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksitde ait olması halinde ise, 6183 sayılı Kanunda belirtilen azami taksitlendirme süresinin aşılması kaydıyla bu tutarın son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısmın tecil faizi ile birlikte ödenmesi halinde de tecil ve taksitlendirme işlemi devam eder.

Örnek-1: NY Ltd. Şti.'nin Erzurum Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne olan borçları 2009/Ocak ayında 18 ay süre ile tecil ve taksitlendirilmiştir. Borçlu tarafından 2009/Ocak, Şubat ve Mart aylarına ilişkin taksitler süresinde ödenmiştir. Ancak, 2009/Nisan ayı içinde ödenmesi gereken taksit tutarı ödenmemiş, 2009/Mayıs ve Haziran aylarına ait taksitler ise vadesinde ödenmiştir. Nisan ayına ilişkin taksitin en geç 2009/Temmuz ayında ödenmesi gereken taksitle birlikte ödenmesi durumunda tecil ve taksitlendirme işlemi bozulmayacaktır.

Borçlu şirketçe daha sonra 16 ve 17 nci taksitleri ödenmemiş iken son taksit olan 18 inci taksitin ödenmesi gereken 2010 yılının Haziran ayı içinde 16 ve 17 nci taksitlerin ödenmesi halinde, 28/6/2010 tarihinde ödenmesi gereken son taksitin 28/7/2010 tarihine kadar ödenmesi durumunda tecil ve taksitlendirme işlemi bozulmayacaktır.

Örnek-2: NB Belediye Başkanlığının, Bakırköy Sosyal Güvenlik Merkezine olan borçları 2009/Ocak ayında 36 ay süre ile tecil ve taksitlendirilmiştir. Borçlu tarafından 2009/Ocak ila 2011/Kasım aylarına ilişkin taksitler süresinde ödenmiştir. Ancak, 2011/Aralık ayına ait son taksit tutarının yasal süresi içinde ödenmemesi halinde (6183 sayılı Kanunda belirtilen azami taksitlendirme süresi 36 ay olduğundan) tecil ve taksitlendirme işlemi bozulacaktır. Diğer bir ifade ile 2011/Aralık taksit miktarının 37 nci ayın sonunda ödenmesi mümkün bulunmadığından, tecil ve taksitlendirme şartlarının ihlal edilmesi nedeniyle tecil ve taksitlendirme işlemi bozulacaktır.

Borçluların tecil ve taksitlendirmeye konu borca ilişkin son ayı izleyen ayların (carî ayların) ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında dört defadan fazla yerine getirmemeleri halinde, tecil ve taksitlendirme işlemi bozulur. Ancak, bir takvim yılında en fazla dört aya ait ödenmeyen ya da eksik ödenen cari ay borçlarının taksitlendirme süresi aşılmamak kaydıyla en geç izleyen takvim yılının sonuna kadar ödenmesi halinde borçlunun tecil ve taksitlendirme işlemi bozulmaz.

Borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarına ilişkin tecil ve taksitlendirme süresi içinde tahakkuk eden cari ay borçlarının ödenmemesi durumunda, söz konusu cari ay borçları, bir defaya mahsus olmak üzere ilk tecil ve taksitlendirme süresini aşmaması kaydıyla aynı esaslar dahilinde mevcut tecil ve taksitlendirme işlemine dahil edilebilir. Dolayısıyla tecil ve taksitlendirme işlemi devam ederken, aynı borç türü için cari aylardan kaynaklanan borçlardan dolayı ikinci bir tecil ve taksitlendirme yapılmayacaktır.

Cari ay, tecil ve taksitlendirmeye dahil edilen son ayı izleyen aylardır.

Örnek-3: MG Ltd Şti.'nin, Aydın Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne 2008/Ağustos, Eylül, Ekim aylarına ait toplam 50.000TL sigorta primi, gecikme cezası ve zammı borcu bulunmaktadır. Borçlu, 15/12/2008 tarihinde borçlarının 35 ay sürede ödemek üzere tecil ve taksitlendirilmesini talep etmiş ve ilk taksiti aynı gün ödemiştir. 2008/Kasım ayı priminin son ödeme tarihinin 31/12/2008 olması nedeniyle taksitlendirilmeye dahil edilmemiştir. Bu durumda, 2008/Kasım ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinden kaynaklanan borçlardan itibaren cari ay prim borç ödeme yükümlülüğü başlayacaktır.

Yukarıdaki borçlu, tecil ve taksitlendirmesinin yapılmasını müteakip, 2009/Ocak, Şubat, Haziran, Temmuz ve Kasım aylarına ait cari ay primlerini ödememesi halinde, bir

takvim yılında dört defadan fazla cari ay prim borçlarının ödenmemesi nedeni ile tecil ve taksitlendirme şartları ihlal edilmiş sayılacağından, aylık taksit tutarları süresinde ödenmiş olsa dahi tecil ve taksitlendirme işlemi bozulacaktır.

Diğer taraftan, aynı borçlunun sadece 2009/Ocak ayı cari ay primini takip eden takvim yılı sonu olan (bu tarihin taksitlendirme süresini aşmaması kaydıyla) 31/12/2010 tarihine kadar ödememesi halinde, aylık taksitleri düzenli ödenmiş iken, yalnızca bir aylık cari ay primi ödenmemiş olsa dahi tecil ve taksitlendirme şartları ihlal edilmiş sayılacağından söz konusu tecil ve taksitlendirme işleminin bozulması gerekmektedir.

Ancak, aynı borçlunun, 2009/Eylül, Ekim, Kasım, Aralık, 2010 / Ocak, Şubat, Mart, Nisan aylarının cari ay primlerini ödememesi halinde bir takvim yılında ödenmeyen cari ay sayısı dört defadan fazla olmadığından, 2009 yılına ait cari ayları 31/12/2010 tarihine kadar, 2010 yılına ait cari ayları ise 35 inci son taksitin ödeme tarihi olan 15/10/2011 tarihinin cumartesi olması nedeniyle takip eden ilk iş günü olan 17/10/2011 tarihinde ödemesi halinde tecil ve taksitlendirme işlemi bozulmayacaktır.

Tecil ve taksitlendirme işleminde cari ay borçlarının her ay düzenli ödenmesi şartının aranılmayacak olması bu borçların zamanında takip edilmeyeceği anlamına gelmeyeceğinden, 5510 sayılı Kanununun 88 inci maddesinin amir hükmü gereğince, yeni borç birikimine neden olunmamasını teminen, borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarına ilişkin taksitlendirme süresi içinde tahakkuk edecek aynı mahiyetteki cari ay borçları ile ilgili ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde, tecil ve taksitlendirme süresinin sona ermesi beklenilmeden cari ay borçlarının tahsili için cari usul ve esaslar dairesinde icra takip işlemlerine başlanılmasını teminen söz konusu borçlar icraya intikal ettirilecektir.

13- TECİL VE TAKSİTLENDİRME ŞARTLARINA UYULMAMASI

Aylık taksitlerin ve cari ay borçlara ilişkin ödeme yükümlülükleri ile diğer şartların, borçlularca yerine getirilmemesi durumunda tecil ve taksitlendirme işlemi bozularak, muaccel olan alacağın tahsili için cebri icra işlemlerine derhal başlanılacaktır.

6183 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi; *“Karşılığında teminat gösterilmiş bulunan amme alacağı vadesinde ödenmediği takdirde, borcun 7 gün içinde ödenmesi, aksi halde teminatın paraya çevrileceği veya diğer şekillerle cebren tahsile devam olunacağı borçluya bildirilir. 7 gün içinde borç ödenmediği takdirde teminat bu kanun hükümlerine göre paraya çevrilerek amme alacağı tahsil edilir.”* hükmünü amirdir.

Buna göre, tecil ve taksitlendirme koşullarına uyulmaması üzerine tecil ve taksitlendirme işlemi bozulduğunda borçluya, *“karşılığında teminat alınmış olan borcun, 7 gün içinde ödenmesi, aksi halde teminatın paraya çevrileceği ve diğer şekillerle cebren tahsile devam edileceğinin”* bildirilmesi, 6183 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi hükmü gereğince yasal zorunluluk olduğundan, borçluya yükümlülüklerinin mutlaka bir yazı ile bildirilmesi gerekmektedir.

14 - NİYABETEN TAKİPTE TAKSİTLENDİRME İŞLEMLERİ

Borçlunun veya mallarının başka mahallerde bulunması durumunda alacaklı sosyal güvenlik il müdürlüğü veya sosyal güvenlik merkezleri, borçlu veya mallarının bulunduğu mahalde yapılacak takipleri, o mahaldeki sosyal güvenlik il müdürlüğü veya sosyal güvenlik merkezleri vasıtasıyla yaptırabilir.

Niyabeten takiplerde borçlu tarafından talep edilmesi halinde, tecil ve taksitlendirme işlemleri, borçlunun dosyasının işlem gördüğü sosyal güvenlik il müdürlüğü veya sosyal

güvenlik merkezi yerine niyabeten takibi yapan sosyal güvenlik il müdürlüğü veya sosyal güvenlik merkezi tarafından yapılabilir.

15 - DAHA ÖNCE YAPILMIŞ OLAN TECİL VE TAKSİTLENDİRMELER

Tecil ve taksitlendirme talebinde bulunan borçluların tecil ve taksitlendirme talebinde bulunduğu tarihten önceki iki takvim yılı içinde, özel kanunlardan yararlanmak amacıyla bozulmuş olanlar hariç olmak üzere, 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine göre üç defa tecil ve taksitlendirme işleminin bozulmuş olması durumunda taksitlendirmeye konu borç ödenmediği sürece tecil ve taksitlendirme talepleri kabul edilmeyecektir.

Buna göre, yapılacak tecil ve taksitlendirmelerin değerlendirilmesinde, borçlularca talepte bulunulan yıl ile birlikte geriye doğru iki takvim yılı içinde bozulan tecil ve taksitlendirme sayısı dikkate alınacaktır.

Örnek- 1: 19/12/2008 tarihinde 40.000TL tutarındaki işsizlik sigortası primi borcunun 16 ay süre ile tecil ve taksitlendirilmesi talebinde bulunan ÖG Ltd. Şti.'nin 1/1/2006 ila 19/12/2008 tarihleri arasında bozulan tecil ve taksitlendirme sayısına bakılmak suretiyle değerlendirme yapılacak, yapılan değerlendirme sonucunda bu süre içerisinde üç defa bozulmuş taksitlendirme işlemi var ise, bu durumda olan borçlunun 19/12/2008 tarihli tecil ve taksitlendirme talebi reddedilecektir.

Diğer taraftan, tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulan tarihten önceki iki takvim yılı içinde bozulmuş olan tecil ve taksitlendirme sayılarının belirlenmesine ilişkin uygulama Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü / Sosyal Güvenlik Merkezi ve borçlu bazında yapılacaktır.

16-TECİL VE TAKSİTLENDİRMELERDE ŞAHSİ KEFALETİN KABUL EDİLMESİ

Kuruma borcu olmasına ve bu borçlarını da tecil ve taksitlendirmek suretiyle ödemek istemelerine rağmen, bazı borçluların 6183 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde belirtilen teminatları gösterememesinden dolayı hem Kurum alacağının tahsilinin güçleştiği hem de borçluların ticari faaliyetlerini sürdürmemeye gibi sıkıntıyla karşı karşıya kaldıkları gözlenmektedir.

6183 sayılı Kanununun 11 inci maddesinde, 10 uncu maddeye göre teminat sağlayamayanların muteber bir şahsı müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu gösterebilecekleri, şahsi kefaletin tespit edilebilecek şartlara uygun olarak noterden tasdikli mukavele ile tesis olunacağı, şahsi kefalet ve gösterilen şahsi kefil kabul edip etmemekte alacaklı tahsil dairesinin serbest olduğu, belirtilmiştir.

Buna göre, tecil ve taksitlendirme talebinde bulunan borçluların tecil ve taksitlendirme talep tarihine kadar Kurumca yapılmış olan mal varlığı araştırması sonucunda hacze kabil bir malının bulunmadığı veya yapılan takipler sonucunda haczolunmuş mallarının Kurum alacağının tamamını karşılar nitelikte olmadığı tespit edilmesi ve bu borçluların 6183 sayılı Kanununun 10 uncu maddesindeki teminatları da sağlayamamaları durumunda Kurum alacağını karşılayacak tutarda mal varlığının olduğu anlaşılan muteber bir üçüncü şahıstan noterden tasdikli şahsi kefalet senedi alınmak suretiyle tecil ve taksitlendirme işlemi yapılabilir.

17-TECİL VE TAKSİTLENDİRME TALEPLERİ UYGUN GÖRÜLMİYEN BORÇLULAR

Tecil ve taksitlendirme talepleri uygun görülmemekle reddedilen borçlular, söz konusu borçlarını anılan yazının kendilerine tebellüğ tarihinden itibaren Kurumca 30 güne kadar verilebilecek ödeme süresi içinde ödedikleri takdirde, borcun ödendiği tarihe kadar tecil faizi alınmak suretiyle borç tecil olunur.

Buna göre, tecil ve taksitlendirme talepleri uygun görülmemekle reddedilen borçlulara “taleplerinin uygun görülmediği ancak tecil talebine konu olan borçlarını bu yazıyı tebellüğ ettikleri tarihten itibaren verilen süre içinde ödedikleri takdirde, bu ödeme süresi içinde geçen zaman için kendilerinden (gecikme cezası ve zammı değil) tecil faizi alınacağı, aksi takdirde bu süreye de gecikme cezası ve zammının uygulanması gerektiğinin” tebliğ edilmesi, 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü gereğince yasal zorunluluk olduğundan, tecil ve taksitlendirme taleplerinin zamanında değerlendirilmesi, tecil talebinin uygun görülmediği durumlarda ise, yukarıda açıklandığı şekilde borçlulara söz konusu tebliğin mutlaka yapılarak Kurumumuz ile borçlular arasında ihtilafa meydan verilmemesi gerekmektedir.

18-ALT İŞVERENİ BULUNAN BORÇLULARIN TECİL VE TAKSİTLENDİRME TALEPLERİ

5510 sayılı Kanununun 12 nci maddesinde, bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölümü veya eklentilerinde, iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran üçüncü kişiye alt işveren denildiği, sigortalılar, üçüncü bir kişinin aracılığı ile işe girmiş ve bunlarla sözleşme yapmış olsalar dahi, asıl işverenin bu Kanunun işverene yüklediği yükümlülüklerden dolayı alt işveren ile birlikte sorumlu olduğu, öngörülmüştür.

Buna göre, asıl işverenin tecil ve taksitlendirme için başvuruda bulunması halinde, alt işverenin/alt işverenlerin de borcu varsa bu borçlar da dikkate alınarak tecil ve taksitlendirme işlemi yapılacaktır. Asıl işverenin borçları tecil ve taksitlendirilmemiş ise, alt işverenin kendi borcu için başvuruda bulunması halinde, bu borç asıl işverenden bağımsız olarak taksitlendirilebilecektir.

19- GENEL MÜDÜRLÜĞE AKTARILACAK TECİL VE TAKSİTLENDİRME TALEPLERİ

Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerimiz, yetkilerini aşan tecil ve taksitlendirme işlemlerinin Genel Müdürlüğe aktarılması sırasında bu ve daha önce yayımlanmış genelge (16-93 Ek, 16-96 Ek, 16-108 Ek, 16-134 Ek, 16-180 Ek, 16-381 Ek) ve genel yazılarda (24.2.1995 tarihli, 151269 sayılı ve 08.09.2000 tarihli, 634752 sayılı) istenilen her türlü bilgi ve belgelerin gönderilmesi hususunda azami dikkati göstereceklerdir.

Ayrıca, bundan böyle Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerimiz gerek yetkileri dahilinde yapılacak, gerekse yetki aşımından dolayı Genel Müdürlüğümüze gönderilecek olan tecil ve taksitlendirme taleplerinde, “**Tecil ve Taksitlendirme Bilgi Formu**”nun (Ek:6) tüm bölümleri eksiksiz olarak doldurulacak ve tanzim eden personel tarafından imzalanıp kaşelenecektir.

20 - DİĞER HUSUSLAR

Kurumumuzca bundan önce 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi hükmüne göre yapılan tecil ve taksitlendirme konusunda çıkarılmış bulunan genelge ve genel yazıların bu Genelgeye aykırı hükümleri uygulanmayacaktır.

5766 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde yapılan değişikliklerin, 5766 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükmü nedeniyle 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde yapılan değişikliklerin yürürlüğe girdiği 1/7/2008 tarihinden önce tecil ve taksitlendirilmiş Kurum alacakları hakkında da uygulanır.

Buna göre, bu Genelgenin yayımından önce tecil ve taksitlendirilen Kurum alacakları için taksitlendirme işlemi bozulmadığı sürece bu Genelge ile getirilen düzenlemeler ile bundan önce 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi hükmüne göre yapılan tecil ve taksitlendirme konusunda yayımlanmış bulunan genelge ve genel yazılardaki düzenlemeler karşılaştırılarak borçlu lehine olan hükümler uygulanacaktır.

Bilgi edinilmesini, gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Fatih ACAR
Kurum Başkanı V.

EKLER

- 1 - Tecil ve Taksitlendirme Talep Formu
- 2 - Mali Durum Bildirim Formu
- 3 - S.M.M.M veya Y.M.M.'ce Düzenlenen Rapor örneği
- 4 - Tecil ve Taksitlendirme Komisyon Kararı
- 5 - Tecil ve Taksitlendirme Kabul Yazısı
- 6 - Tecil ve Taksitlendirme Bilgi Formu

DAĞITIM :

Gereği :

Bilgi :

- Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Merkez Ünitelerine	- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına
- Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerine	